

VAT od opłat za pobyt w domu pomocy społecznej?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: wtorek, 14, listopad 2017 15:43

Bernadeta Skóbel

Odslony: 4066

Wykonywane przez DPS w ramach realizacji zadań ustawowych świadczenia pomocy społecznej, są formą sprawowania przez powiat władztwa publicznego, a nie działaniem na podstawie czynności cywilnoprawnych, co wyłącza tę działalność ze sfery VAT. (Wyrok WSA w Rzeszowie z 26 października 2017 r. sygn. I SA/Rz 590/17. Orzeczenie jest nieprawomocne).

Wyrok zapadł w następujących okolicznościach. Powiat zwrócił się do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej dotyczącej podatku od towarów i usług. Wnioskodawca wskazał, że jest jednostką samorządu terytorialnego oraz jest zarejestrowanym czynnym podatnikiem podatku od towarów i usług. Od dnia 1 stycznia 2017 r., w związku z ustawą z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego, dokonał centralizacji swoich rozliczeń z tytułu podatku VAT. Od tej daty, rozlicza się wspólnie, również ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi, w tym i również z Domem Pomocy Społecznej. Powiat zadał pytanie czy wykonywana poprzez DPS działalność statutowa, obejmująca pobyt w DPS, w związku z którym powiat może otrzymać opłaty, podlega (będzie podlegać) VAT? Zdaniem wnioskodawcy, wykonywana przez Powiat poprzez DPS działalność statutowa, obejmująca pobyt w DPS, w związku z którym powiat może otrzymać opłaty, nie podlega (nie będzie podlegać) VAT, na podstawie art. 15 ust. 6 ustawy o VAT, bowiem podmiot tej wykonując przedmiotową działalność występuje jako organ władzy publicznej w zakresie realizowanych zadań własnych określonych przepisami prawa.

W indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał stanowisko podatnika za nieprawidłowe. Dyrektor KIS stwierdził m.in., że w odniesieniu do należności za pobyt w domach pomocy społecznej występuje skonkretyzowane świadczenie (zapewnienie pobytu w domach pomocy społecznej), które jest wykonywane z nakazu organu władzy (decyzji administracyjnej) pomiędzy dwiema stronami transakcji, dla którego istnieje bezpośredni beneficjent czynności. Powiat zobowiązuje się wykonać określone decyzją administracyjną czynności na rzecz konkretnej osoby, która za te czynności dokonuje opłaty w określonej wysokości. Skoro zatem możliwe jest zidentyfikowanie konkretnego świadczenia wykonywanego przez wnioskodawcę na rzecz określonego podmiotu (nabywcy), należało zdaniem organu uznać, że czynności świadczone przez DPS prowadzony w formie jednostki budżetowej spełnia definicję świadczenia usług określoną w art. 8 ust. 1 ustawy VAT. Decyzja administracyjna rozstrzyga tylko o tym, że przyznane zostanie określonej osobie świadczenie albo nie. Natomiast czym innym jest w ocenie Dyrektora KIS sama realizacja tego świadczenia, która stanowi już czynność cywilnoprawną, a czynności wykonywane w oparciu o decyzję są usługami. Opłaty są więc rodzajem wynagrodzenia, a podobne lub takie same czynności mogą wykonywać także inne podmioty, tzw. podmioty konkurencyjne.

W skardze do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego powiat, domagał się uchylenia interpretacji. Sąd przyznał rację powiatowi.

W uzasadnieniu wyroku wskazano m.in., że zasadą jest (a nie wyjątkiem), że podmioty prawa publicznego nie są uważane za podatników w odniesieniu do tych transakcji, w których występują jako organy władzy publicznej. Innymi słowy ich działalność w tej sferze pozostaje poza zakresem systemu VAT. Sąd odwołał się do orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE wskazując, że Trybunał konsekwentnie prezentuje stanowisko, że działalnością wykonywaną w charakterze organu władzy publicznej jest działalność wykonywana przez podmioty prawa publicznego w ramach właściwego dla

VAT od opłat za pobyt w domu pomocy społecznej?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: wtorek, 14, listopad 2017 15:43

Bernadeta Skóbel

Odśloni: 4066

---

nich reżimu prawnego, z wyłączeniem tej działalności, która jest wykonywana przez nie na tych samych warunkach prawnych, co prywatni przedsiębiorcy (wyroki TSUE w sprawach 107/84, 235/85, C-446/98, C-288/07, C-260/98, C-408/97).

Nie budziło wątpliwości składu orzekającego w sprawie, że wykonując opisane we wniosku czynności, powiat realizuje ustawowe zadania w zakresie pomocy społecznej, będąc - jako organ władzy publicznej - poddany reżimowi publicznoprawnemu, co oznacza, że świadcząc usługi pomocy społecznej w ramach DPS nie działa jako rynkowy, konkurencyjny podmiot gospodarczy. Zadania w zakresie pomocy społecznej są obligatoryjne i służą realizacji polityki społecznej państwa, a zatem pozostają w sferze imperium. Skarżący wykonując je, działa jako podmiot prawa publicznego i w celu sprawowania władzy publicznej. Zadania te, Skarżący realizuje za pomocą utworzonej powiatowej jednostki budżetowej - Domu Pomocy Społecznej.

W uzasadnieniu zwrócono uwagę, że wbrew stanowisku organu interpretacyjnego, opłaty pobierane w związku z realizacją zadań własnych jak wyżej opisane, mają charakter opłat publicznoprawnych, nie są ustalane w oparciu o zasady rynkowe, a ich wysokość kalkulowana jest w oparciu o średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca. Należy zatem zakładać, że pobierane opłaty nie równoważą wszystkich kosztów ponoszonych przez skarżącego, w związku z realizacją zadań w zakresie opieki społecznej, w tym w wypadku w formie prowadzenia DPS. Opłaty te nie odzwierciedlają w całości wydatków jakie byłyby uwzględniane w rachunku ekonomicznym przez przedsiębiorcę, w sytuacji profesjonalnego prowadzenia działalności gospodarczej w tym zakresie, który z założenia przecież zakłada cel zarobkowy realizowanego przedsięwzięcia, a tym samym osiąganie dodatniego wyniku finansowego. Formuła, tryb i zasady ustalania wysokości opłaty wskazują, że pełni ona funkcję zbliżoną do daniny publicznej, natomiast niewiele ma wspólnego z ceną ustalaną w warunkach rynkowych.

Dalej wskazano, że tryb i zasady przyjęcia do DPS, zasady ustalania odpłatności, realizowanie celów ustawowych z zakresu opieki społecznej, a nie celu gospodarczego, zakładającego osiąganie zysków, egzekwowanie zaległych opłat w trybie egzekucji administracyjnej dostatecznie potwierdzają, że wykonywane przez skarżącą czynności stanowią formę realizacji ustawowo określonych zadań własnych, świadczonych w formie powołanej powiatowej jednostki budżetowej, funkcjonującej odmiennie od klasycznych podmiotów gospodarczych.

Źródło: [CBOSA](#)